

ZAKON O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POSTOPNEM ZAPIRANJU RUDNIKA TRBOVLJE HRASNİK IN RAZVOJNEM PRESTRUKTURIRANJU REGIJE

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM (PREDLOGA) ZAKONA

1.1. Ocena stanja

Rudnik Trbovlje Hrastnik d.o.o. – v likvidaciji (v nadaljnjem besedilu: RTH) je izvajal sanacijo pridobivalnega prostora Trbovlje-Hrastnik na podlagi Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 43/10, 49/10 – popr., 40/12 – ZUJF, 25/14, 46/14, 82/15 in 84/18; v nadaljnjem besedilu: ZPZRTH). ZPZRTH je bil s koncem leta 2020 formalno konzumiran, v okviru razpoložljivih sredstev pa ni bilo mogoče zaključiti vseh predvidenih zapiralnih del za odpravo posledic izkoriščanja, posledično pa tudi ni bilo mogoče zaključiti upravnih postopkov za popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del ter likvidirati družbo. Zato se je pripravil Program postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje – Hrastnik za obdobje 2021 – 2023 (v nadaljnjem besedilu: PPZ RTH 21-23), ki je izdelan za dokončanje del, opredeljenih v Programu postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje – Hrastnik 2019 – 2020 (v nadaljnjem besedilu: PPZ RTH 19-20) in Prilogi 1 k PPZ RTH 19-20, ki je bil sprejet na 51. dopisni seji Vlade RS, dne 17.5.2019.

1.2. Razlogi za sprejem

Dela, ki v programskem obdobju niso bila dokončana, so presegala zmožnost financiranja izvajanja zapiralnih del iz lastnih virov družbe Rudnik Trbovlje-Hrastnik – v likvidaciji (RTH). Zaradi ne dokončanja del tudi ni bilo mogoče izvesti oziroma dokončati vseh upravnih postopkov pred izdajo odločb o prenehanju pravic in obveznosti.

Celotna izvedba PPZ RTH 19-20 se je financirala iz sredstev, ki jih je družba RTH pridobila v postopkih dezinvestiranja, torej z odprodajo svojega premoženja. Že v PPZ RTH 19-20 pa je bilo izpostavljeno, da likvidacijska masa družbe ne zadošča za financiranje vseh del.

Posledično so ostala nedokončana nekatera dela, ki so bila opredeljena in ovrednotena že v PPZ RTH 19-20 in jih je nujno potrebno izvesti za izvedbo sanacije pridobivalnega prostora in odpravo posledic izkoriščanja. Prav tako niso zaključeni upravni postopki, ki jih Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ; v nadaljnjem besedilu: ZRud-1) predpisuje za popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del in so pogoj za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti nosilca rudarske pravice. Do zaključka zapiralnih del in upravnih postopkov ter odprodaje celotnega premoženja družbe so dodatni stroški tudi pregledovanje stanja nepremičnin, njihovo vzdrževanje, odprava škode na že saniranih površinah in objektih in preprečevanje nastajanja nove škode.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE (PREDLOGA) ZAKONA

2.1. Cilji

- dokončanje neizvedenih del iz PPZ RTH 19-20 in Priloge 1 k PPZ RTH 19-20;
- izvedbo oziroma dokončanje upravnih postopkov, ki jih predvideva zakon, ki ureja rudarstvo, za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje;
- izvajanje monitoringa ter vzdrževanje in odpravljanje škode na saniranih površinah in objektih do uspešno izvede aktivnosti iz prejšnje alineje;
- vzdrževanje premoženja družbe RTH do njegove prodaje;
- izvajanje aktivnosti za dokončno likvidacijo družbe po poravnavi vseh obveznosti.

2.2. Načela

Načela tega zakona so enaka načelom temeljnega zakona.

2.3. Poglavitne rešitve

S spremembo in dopolnitvijo ZPZRTH so določeni novi roki za izvedbo fizičnih del in upravnih postopkov, ki se morajo po novem dokončati do konca leta 2023. Družba RTH s tem pridobi formalno podlago za izvedbo aktivnosti, potrebnih za dokončanje postopkov za zapustitev rudnika. Sredstva, ki bodo dodeljena s strani države za financiranje aktivnosti po tem zakonu, ne predstavljajo državne pomoči, ker se nadaljuje začeta sanacija degradiranih površin in se ne odpira nov rudnik. Vrednosti posameznih projektov neizvedenih del po PPZ RTH 19-20 temeljijo na podpisanih pogodbah, ki so bile že pripravljene na podlagi izvedenih postopkov izbire izvajalcev v skladu z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18), ob upoštevanju normalnega tempa dela in brez upoštevanja rasti cen izvajanja tovrstnih storitev. Program zajema izvajanje in financiranje del v celotnem programskem obdobju, sredstva pa so zagotovljena v proračunih za leto 2022, 2023 in 2024. Ministrstvo za infrastrukturo bo skladno s tem programom zagotovilo 8,9 mio EUR proračunskih sredstev za financiranje del in poplačilo fiksnih stroškov, ki nastajajo zaradi tega, ker rudnik še ni zaprt in izbrisan iz Rudarske knjige.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC (PREDLOGA) ZAKONA ZA PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjena vrednost Programa postopnega zapiranja Rudnika Trbovlje – Hrastnik za obdobje 2021-2023 (PPZ RTH 2021-2023) je 11.675.000 evrov, od tega nakazila iz proračuna Republike Slovenije v višini 8.900.000 evrov. Sredstva se bodo nakazovala v letu 2022 v višini 4.200.000 evro, v letu 2023 v višini 4.500.000 evrov in zaradi zaključka del do konca leta 2023, bodo nakazila tudi v letu 2024 v višini 200.000 evrov. Ostalo razliko bo RTH pokrival iz lastnih virov (prodaja premoženja družbe).

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE PRAVNE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

4.1 Primerjalna ureditev v drugih pravnih sistemih

Ureditev omenjene materije je prepuščena posameznim članicam Evropske unije. Zaradi zmanjšanja dejavnosti je bilo nujno potrebno v doglednem času prestrukturiranje premogovništva, ki ima pomembne družbene in regionalne posledice. Za lajšanje teh posledic so ob zaprtju premogovnikov države, kot denimo Nizozemska, Belgija, za njima še Anglija, Francija ter druge, na področju

prestrukturiranja premogovništva uvedle ukrepe, ki so ob ukinitvi aktivnih proizvodnih enot in drastičnem zmanjšanju števila zaposlenih, omogočali izvajanje različnih ukrepov pomoči. S posebnimi akti so uredile sistem dajanja pomoči tako, da je le-ta pregleden. Skladno s splošno sprejetimi pravili dodeljevanja državnih pomoči so bile slednje dodeljene v samem procesu prestrukturiranja oz. prekinitvi proizvodnje tudi Rudniku Trbovlje Hrastnik d.o.o. in skladno s pravili na področju premogovništva tudi priglašene in potrjene s strani pristojnih organov Evropske unije.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje–Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 43/10, 49/10 – popr., 40/12 – ZUJF, 25/14, 46/14, 82/15 in 84/18) se prva alineja 2. člena spremeni tako, da se glasi:

»- za dokončanje vseh zapiralnih del, izvedbo dokončne sanacije okolja in vložitve zahteve za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti nosilca rudarske pravice za izkoriščanje na celotnem pridobivalnem prostoru Trbovlje-Hrastnik do 31. decembra 2022 ter za izvedbo postopka za izdajo odločbe o ukinitvi pravic in obveznosti in likvidacijo družbe RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik d.o.o.-v likvidaciji. do 31. decembra 2023;«.

2. člen

V 7.a členu se na koncu prvega odstavka črta pika ter doda naslednje besedilo:

»- za leto 2022	4.200.000 eurov
- za leto 2023	4.500.000 eurov
- za leto 2024	200.000 eurov. «

V četrtem odstavku se letnica »2020« nadomesti z letnico »2022«.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

S predlaganim 1. členom se spreminja prva alineja 2. člena veljavnega zakona tako, da se postopki, ki jih je za popolno in trajno opustitev rudarskih del zavezano izvesti podjetje RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik d.o.o.-v likvidaciji, lahko izvedejo do zaključka leta 2022. S podaljšanjem roka se zagotavlja pravočasnost in zakonitost izvedbe postopkov za popolno in trajno opustitev rudarskih del ter postopkov likvidacije. Do konca leta 2023 se nato izvedejo oziroma dokončajo upravni postopki do izdaje odločbe o prenehanju pravic in obveznosti za celoten pridobivalni prostor Trbovlje-Hrastnik ter izvede likvidacija družbe RTH, Rudnik Trbovlje-Hrastnik d.o.o.-v likvidaciji.

Podaljšanje roka za izvedbo postopkov za popolno in trajno opustitev izvajanja rudarskih del je potrebno predvsem zato, ker do izteka roka po veljavnem zakonu, torej do 31.12.2020, vseh predvidenih zapiralnih del in postopkov zaradi objektivnih razlogov ni bilo mogoče opraviti.

K 2. členu:

V 7.a členu ZPZRTH se besedilo na koncu prvega odstavka dopolnjuje z dinamiko zagotavljanja dodatnih virov za dokončanje vseh postopkov za zaprtje rudnika in izpolnitev pogojev za izdajo odločbe o opustitvi pravic in obveznosti.

Na koncu četrtega odstavka se letnica 2020 nadomesti z novo letnico 2022, saj do izteka leta 2020 podjetje Rudnik Trbovlje Hrastnik d.o.o. v likvidaciji zaradi pomanjkanja sredstev ni uspel izvesti vseh potrebnih obveznosti za zaprtje rudnika in zato izpolnil pogojev za izdajo odločbe o ukinitvi pravic in obveznosti skladno z določbami zakona, ki ureja rudarstvo.

K 3. členu:

S tretjim členom se določa *vacatio legis*, to je rok, ki je v skladu s prvim odstavkom 154. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a) potreben za uveljavitev zakona. Rok za uveljavitev je določen naslednji dan po objavi predlaganega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije. Kratek rok za uveljavitev spremembe in dopolnitev Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije je potreben iz razlogov pravočasne uveljavitve spremembe in dopolnitve glede na veljavne določbe. Kratek *vacatio legis* je tudi v neposredni povezavi z razlogi za predlagani skrajšani postopek sprejema predlaganih zakonskih sprememb in dopolnitev.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

2. člen

Ta zakon je podlaga:

- za dokončanje vseh zapiralnih del, izvedbo dokončne sanacije okolja in vložitev zahteve za izdajo odločbe o prenehanju pravic in obveznosti rudarske pravice za izkoriščanje na celotnem pridobivalnem prostoru Trbovlje-Hrastnik do 31. decembra 2019 ter za izvedbo postopka za izdajo odločbe o ukinitvi pravic in obveznosti in likvidacijo Rudnika Trbovlje- Hrastnik, d.o.o. do 31. decembra 2020;

- za zagotovitev sredstev za plačilo odškodnine za direktno škodo kmetijskim oškodovancem, ki so jo utrpeli zaradi obratovanja Termoelektrarne Trbovlje II do pričetka obratovanja naprave za razžveplanje dimnih plinov;
- za razvojno prestrukturiranje regije zaradi postopne opustitve energetske dejavnosti do vključno leta 2008.

7.a člen

Ne glede na 2. in 7. člen tega zakona znašajo, v primeru, da se pridobivanje premoga za energetske potrebe podaljša najkasneje do 31. decembra 2012, sredstva potrebna za izvajanje programa zapiranja rudnika v letnih proračunih Republike Slovenije za naslednja leta največ do:

- za leto 2010	15.000.000 eurov
- za leto 2011	15.000.000 eurov
- za leto 2012	7.000.000 eurov
- za leto 2013	5.000.000 eurov
- za leto 2014	9.000.000 eurov
- za leto 2015	5.000.000 eurov
- za leto 2016	15.220.450 eurov
- za leto 2017	14.708.050 eurov
- za leto 2018	11.801.500 eurov.

Neporabljena višina odobrenih sredstev za obdobje od leta 2010 do 2018 iz prejšnjega odstavka, ki se ne porabi za izvajanje programa zapiranja rudnika v celoti do 31. decembra 2018, se lahko porabi za dokončanje vseh zapiralnih del in izvedbo dokončne sanacije okolja na celotnem pridobivalnem prostoru Trbovlje-Hrastnik, in sicer za kritje stroškov v skladu s Sklepom Komisije Državna pomoč N 175/2010-Slovenija, C(2011)4446 konč., najkasneje do 31. decembra 2019.

Ministrstvo, pristojno za energetiko, četrletno poroča Vladi Republike Slovenije o višini in namenu porabe sredstev ter izvajanju programa zapiranja rudnika.

Ne glede na zakon, ki ureja rudarstvo, Rudnik Trbovlje- Hrastnik, d.o.o. opravi vsa dejanja, potrebna za dokončanje postopkov za zapustitev rudnika, ki jih v skladu z določbami 6. poglavja VI. dela Zakona o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – GZ) opravi nosilec rudarske pravice, zlasti pridobi odločbo o prenehanju pravic in obveznosti, izroči Geološkemu zavodu Slovenije rudarske načrte, merske knjige in drugo dokumentacijo o stanju rudarskih del, ki so se nanašale na izkoriščanje. Navedene aktivnosti Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o. izvede najkasneje do 31. decembra 2020.

Družba Rudnik Trbovlje-Hrastnik, d.o.o. mora pridobiti status podjetja v likvidaciji najkasneje do 15. februarja 2019.